

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 3 lutego 2015 r. powód S. K. wniósł o zasądzenie od pozwanej (...) spółka akcyjna V. (...) z siedzibą w W. kwoty 2.340 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 21 lipca 2012 roku do dnia zapłaty oraz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sprzeciwem od nakazu zapłaty pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 3 kwietnia 2012 roku doszło do kolizji drogowej, w której uszkodzony został pojazd marki V. (...) o numerze rejestracyjnym (...), stanowiący własność (...) spółki z o.o., a użytkowany przez Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo- (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł.. Sprawca kolizji był ubezpieczony w zakresie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w (...) spółka akcyjna V. (...) z siedzibą w W..

(dowód: okoliczność niesporna)

W dniu 3 kwietnia 2012 roku zgłoszono szkodę w pozwanym zakładzie ubezpieczeń. W dniu 10 kwietnia 2012 roku doszło do oględzin podstawowych pojazdu. W dniu 4 maja 2012 roku zamówiono części zamienne, które otrzymano w dniu 7 maja 2012 roku. W tym samym dniu przyjęto uszkodzony pojazd marki V. (...) o numerze rejestracyjnym (...) w celu naprawy do zakładu naprawczego i rozpoczęto naprawę. Naprawa samochodu zakończyła się w dniu 15 maja 2012 roku, a w dniu 16 maja 2012 roku poszkodowany odebrał pojazd z warsztatu.

(dowód: oświadczenie poszkodowanego i serwisu naprawczego – k. 20)

W okresie od dnia 7 maja 2012 roku do 18 maja 2012 roku Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo- (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł. korzystała z pojazdu zastępczego marki O. (...) o numerze rejestracyjnym (...) wynajętego od A. L. prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą PHU (...) na podstawie umowy najmu nr (...) z dnia 7 maja 2012 roku. Stawkę czynszu ustalono na 260 złotych netto za jedną dobę (przy najmie dłuższym niż 7 dni).

(dowód: umowa usługi (...)2012/05/07 – k. 12-13; ogólne warunki umowy – k. 15-16; pełnomocnictwo z dnia 7 lutego 2012 roku – k. 17; pełnomocnictwo z dnia 11 maja 2012 roku – k. 17a; protokół zdawczo – odbiorczy – k. 21; odpis aktualny KRS-u – k. 27-30)

Na podstawie umowy przelewu wierzytelności z dnia 7 maja 2012 roku Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo- (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł. przelała na rzecz A. L. wierzytelność – prawo do zwrotu kosztów z tytułu najmu pojazdu zastępczego, przysługującą jej w związku z wyżej opisaną szkodą komunikacyjną z tytułu polisy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej sprawcy szkody.

(dowód: umowa przelewu wierzytelności z dnia 7 maja 2012 roku – k. 14; pełnomocnictwo z dnia 7 lutego 2012 roku – k. 17; pełnomocnictwo z dnia 11 maja 2012 roku – k. 17a; odpis aktualny KRS-u – k. 27-30)

W dniu 13 czerwca 2012 roku A. L. wystawiła fakturę VAT nr (...) na kwotę 2.340 złotych netto (2.878,20 złotych brutto) z tytułu wynajmu w/w pojazdu zastępczego.

(dowód: faktura VAT– k. 18)

Pismem z dnia 14 czerwca 2012 roku A. L. wezwała (...) spółka akcyjna V. (...) z siedzibą w W. do zapłaty kwoty netto 2.340 złotych. Pismo to zostało doręczone w dniu 20 czerwca 2012 roku.

(dowód: pismo z dnia 14 czerwca 2012 roku – k. 32-33; zwrotne potwierdzenie odbioru – k. 34-35)

Decyzją z dnia 3 lipca 2012 roku (...) spółka akcyjna V. (...) z siedzibą w W. odmówiła przyznania odszkodowania.

(dowód: decyzja z dnia 3 lipca 2012 roku – k. 45)

Na podstawie umowy przelewu wierzytelności z dnia 31 grudnia 2012 roku A. L. przelała na rzecz S. K. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą (...) S. K. wierzytelność cedenta przeciwko ubezpieczycielowi (...) spółka akcyjna V. (...) z siedzibą w W., nabytej przez Cedenta na podstawie wyżej opisanej umowy przelewu wierzytelności z dnia 7 maja 2012 roku.

(dowód: umowa przelewu wierzytelności z dnia 31 grudnia 2012 roku – k. 53-56)

Konieczny, niezbędny i uzasadniony czas naprawy samochodu marki V. (...) o nr rej. (...) (rozumiany jako czas niemożności korzystania z samochodu przez jego właściciela) wynosił 4 kolejne dni kalendarzowe przy uwzględnieniu wszelkich okoliczności mających wpływ na realne wydłużenie się czasu naprawy – w tym czasu pracy warsztatu, dni wolnych od pracy oraz koniecznych przerw technologicznych i organizacyjnych oraz przerw wynikających z procesu likwidacji szkody przez ubezpieczyciela.

Zakres stawek czynszu na rynku najmu samochodów dla województwa (...) w maju 2012 roku kształtował się od 160 złotych do 548,36 złotych brutto za jedną dobę przy 4-dniowym okresie najmu. Stawka najmu stosowana przez A. L. nie przewyższała górnej granicy przedziału stawek stosowanych na rynku województwa (...) przez wypożyczalnię o zasięgu światowym i mieściła się w standardach rynkowych cen dla rynku (...).

(dowód: opinia biegłego sądowego R. R. – k. 322-346)

Ustalając stan faktyczny Sąd oparł się na okolicznościach przyznanych przez drugą stronę (okolicznościach niespornych), dokumentach zgromadzonych w aktach sprawy oraz opinii biegłego sądowego R. R..

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jako częściowo zasadne, podlegało w części uwzględnieniu.

Zgodnie z ogólnymi regułami postępowania dowodowego obowiązek przedstawienia dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy spoczywa na stronach, a ciężar udowodnienia faktów mających znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie spoczywa na stronie, która z tych faktów wywodzi skutki prawne – art. 6 k.c. w zw. z art.3 k.p.c. w zw. z art. 232 k.p.c.

Zgodnie z art. 361 § 1 k.c. zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. W powyższych granicach, w braku odmiennego przepisu ustawy lub postanowienia umowy, naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł, oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono.

Zgodnie z art. 659 § 1 k.c. przez umowę najmu wynajmujący zobowiązuje się oddać najemcy rzecz do używania przez czas oznaczony lub nie oznaczony, a najemca zobowiązuje się płacić wynajmującemu umówiony czynsz. Z kolei, zgodnie z art. 509 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki.

Zgodnie z art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. Nr 124, poz. 1152 ze zm.) odszkodowanie ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym, najwyżej jednak do ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej. Zatem w sytuacji zaistnienia szkody ubezpieczyciel odpowiadający z tytułu ubezpieczenia OC za sprawcę szkody obowiązany jest do jej naprawienia w całości.

W przedmiotowym procesie pozwana nie kwestionowała okoliczności faktycznych zdarzenia oraz swojej odpowiedzialności (co do zasady) za wyrządzoną szkodę. Nie zarzucała również nieważności lub bezskuteczności zawartych umów: najmu samochodu zastępczego oraz przelewu wierzytelności.

Pozwana wnosząc o oddalenie powództwa podniosła dwa zarzuty. Pierwszym był zarzut nie wykazania konieczności korzystania z pojazdu zastępczego. Drugim był zarzut zbyt długiego czasu naprawy i zbyt wysokiej stawki czynszu najmu. Ponadto pozwana podniosła, że ewentualne wydatki na korzystanie z samochodu zastępczego powinny zostać pomniejszone o sumę zaoszczędzoną z uwagi na brak eksploatacji własnego pojazdu.

Odnosząc się do pierwszego zarzutu pozwanej wskazać należy, iż zgodnie z uchwałą składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 2011 roku (sygn. akt III CZP 5/11) odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za uszkodzenie albo zniszczenie pojazdu mechanicznego niesłużącego do prowadzenia działalności gospodarczej obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki za najem pojazdu zastępczego; nie jest ona uzależniona od niemożności korzystania przez poszkodowanego z komunikacji zbiorowej. Pozbawienie poszkodowanego możliwości korzystania z pojazdu uszkodzonego w trakcie kolizji skutkuje tym, że ma on prawo wynająć pojazd zastępczy i pozostaje to w związku przyczynowym z kolizją w rozumieniu powyższego przepisu. Utrata możliwości korzystania z rzeczy wskutek jej uszkodzenia stanowi szkodę majątkową bez względu na rodzaj działalności lub cel, dla którego poszkodowany wykorzystuje pojazd. Jeżeli więc poszkodowany poniósł koszty wynajmu pojazdu zastępczego, to mieszczą się one w granicach skutków zdarzenia podlegającego wyrównaniu.

W ocenie Sądu szkoda, którą poszkodowany P.P.H.U. (...) spółka z o.o. poniósł w wyniku kolizji z dnia 3 kwietnia 2012 roku obejmowała również koszty najmu pojazdu zastępczego. Oczywistym jest bowiem, że przez okres, kiedy samochód przebywał w warsztacie naprawczym nie mógł korzystać z własnego samochodu, mógł zatem wynająć samochód zastępczy i ponieść koszty tego wynajmu. Należy przy tym podkreślić, że uszkodzony pojazd był wykorzystywany do prowadzenia działalności gospodarczej przez poszkodowanego. Tym bardziej przemawia to za zasadnością wynajęcia pojazdu zastępczego na czas naprawy pojazdu uszkodzonego. Pozwany nie zgłosił wniosków dowodowych zmierzających do wykazania, że najem samochodu zastępczego nie był konieczny np. z uwagi na możliwość zastąpienia uszkodzonego pojazdu innym pojazdem będącym w posiadaniu poszkodowanego.

Pozwana zakwestionowała także zgłoszone w pozwie roszczenie co do wysokości, w szczególności zakwestionowała długość okresu naprawy uszkodzonego pojazdu i będący jego odpowiednikiem czas korzystania przez poszkodowanego z pojazdu zastępczego oraz przyjętą stawkę czynszu.

Ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c. w zw. z art. 223 k.p.c.), w konsekwencji, to na pozwanej spoczywał ciężar wykazania podnoszonych przez nią twierdzeń, że uzasadniony czas naprawy uszkodzeń powstałych w pojeździe poszkodowanego był krótszy niż faktyczny czas naprawy tego pojazdu, a stawka czynszu przyjęta przez strony przekracza stawki rynkowe. Pozwana celem wykazania powyższego zgłosiła wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego. Jak wynika z pisemnej opinii biegłego sądowego R. R. konieczny, niezbędny i uzasadniony czas naprawy samochodu marki V. (...) o nr rej. (...) (rozumiany jako czas niemożności korzystania z samochodu przez jego właściciela) wynosił 4 kolejne dni kalendarzowe przy uwzględnieniu wszelkich okoliczności mających wpływ na realne wydłużenie się czasu naprawy – w tym czasu pracy warsztatu, dni wolnych od pracy oraz koniecznych przerw technologicznych i organizacyjnych oraz przerw wynikających z procesu likwidacji szkody przez ubezpieczyciela. Z kolei, zakres stawek czynszu na rynku najmu

samochodów dla województwa (...) w maju 2012 roku kształtował się od 160 złotych do 548,36 złotych brutto za jedną dobę przy 4-dniowym okresie najmu.

Opinia ta jest opinią logiczną, jasną i opartą na wiedzy i doświadczeniu biegłego. Żadna ze stron opinii nie kwestionowała, nie wносиła o dopuszczenie dowodu z opinii uzupełniającej albo dowodu z opinii innego biegłego.

W konsekwencji jako uzasadniony czas naprawy pojazdu, a tym samym uzasadniony czas najmu pojazdu zastępczego Sąd uznał 4 dni, który to okres był wystarczający z punktu widzenia technologicznego oraz faktycznego czasu naprawy do dokonania naprawy uszkodzonego pojazdu. Pozostały czas przebywania pojazdu w warsztacie wynika ze zwłoki serwisu, za co pozwana nie może ponosić odpowiedzialności. Stawka czynszu najmu nie przewyższała górnej granicy przedziału stawek stosowanych na rynku województwa (...) przez wypożyczalnie o zasięgu światowym i mieściła się w standardach rynkowych cen dla rynku (...). Pozostawała więc w adekwatnym związku przyczynowym ze szkodą.

Mając na uwadze wnioski wypływające z opinii biegłego należało przyjąć za uzasadniony koszt najmu w wysokości 1.040 złotych netto jako iloczyn uzasadnionego czasu naprawy (4 dni) oraz przyjętej przez strony stawki czynszu najmu (260 złotych netto).

Zagadnienie dotyczące dopuszczalności i wysokości pomniejszenia należnego odszkodowania za wydatki na najem pojazdu zastępczego o zaoszczędzone koszty eksploatacji własnego pojazdu, tj. wydatki, które zostałyby poniesione przez poszkodowanego, gdyby jego samochód nie został uszkodzony lub zniszczony i gdyby nie wynajmowałby samochodu zastępczego było przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego. Dopuszczalność pomniejszenia w taki sposób odszkodowania została zaaprobowana przez Sąd Najwyższy. W wyroku z dnia 8 września 2004 (IV CK 672/03) Sąd Najwyższy wskazał, że odszkodowanie za wydatki na najem pojazdu mechanicznego może być pomniejszone o zaoszczędzone przez poszkodowanego koszty eksploatacji własnego samochodu. Dopuszczalność stosowania tego rodzaju pomniejszenia wysokości świadczenia odszkodowawczego można także znaleźć w uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego z dnia 18 marca 2003 r. (IV CKN 1961/00). Konkluzja ta wynika z obowiązującej zasady *compensatio lucri cum damno* (zasady przeciwdziałania wzbogaceniu się poszkodowanego).

W przedmiotowej sprawie, strona pozwana nie wykazała żadnej inicjatywy dowodowej, która miałaby na celu udowodnienie, że poszkodowany zaoszczędził jakąś kwotę z uwagi na brak eksploatacji własnego pojazdu. Nie wskazała nawet, jakiego rodzaju wydatków poszkodowany nie poniósł. W konsekwencji, brak było podstaw do obniżenia w tym zakresie odszkodowania.

Zgodnie z art. 481 § 1 k.c. jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Z kolei zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. Nr 124, poz. 1152 ze zm.) zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie. Mając na uwadze fakt, że wezwanie do zapłaty doręczono pozwanej w dniu 20 czerwca 2012 roku (k. 34), uzasadnione było żądanie odsetek ustawowych od dnia 21 lipca 2012 roku.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie powołanych wyżej przepisów, orzeczono jak w punkcie I i II wyroku.

Rozstrzygając o kosztach procesu Sąd oparł się na dyspozycji przepisu art. 100 k.p.c. w zw. z § 6 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.) i dokonał stosunkowego ich rozdzielenia. Powódka wygrała sprawę w zakresie, w jakim powództwo zostało uwzględnione, zaś pozwana w części, w jakiej Sąd oddalił powództwo. Powódka wygrała więc w 44,44% (1.040/2.340 razy 100%), a więc pozwana powinna ponieść 44% kosztów procesu.

Koszty procesu wyniosły w sumie 2.236 złotych, w tym:

- poniesione przez powódkę – opłata od pozwu 117 złotych, wynagrodzenie pełnomocnika wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa 617 złotych – łącznie 734 złotych;

- poniesione przez pozwaną - wynagrodzenie pełnomocnika wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa 617 złotych, wydatki na opinię biegłego 885 złotych – łącznie 1.502 złotych.

Pozwana powinna ponieść 44% kosztów procesu, a więc kwotę 983,84 złotych. Ponieważ pozwana poniosła kwotę wyższą (1.502 złotych) powódka powinna jej zapłacić 518,16 złotych.

O zwrocie na rzecz stron nie wykorzystanych części zaliczek na opinię biegłego orzeczono na podstawie art. 84 ust. 2 w zw. z art. 80 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.